

és vidéki lapokkal együtt több mint 100 lapnál dolgozott.

Egyszerű székely fiúk, iparos legények tiszteletére megalapították a *Péterfy* asztalt 1910 febr. 24-én Budapesten. A kis társaság sokat tett a székely érdekért a háború kitöréséig. A székelyföldi kukorica termékek javítására kukorica termesztési versenyeket rendezett. A céllövés fejlesztésére fegyvereket küldött a székelyföldi iskoláknak s ellátta azokat tölténnyel. Közadakozásból márványszobrot állított néhai *Köllő Miklós* szobrász sírjára Budapesten. 1914-ben közénajtai *Benkő József* emlékéért segített felállítani. *Székely nagyjaink* címen képes levelezőlap sorozatot indított. Az asztal szabályait szigorúan betartották. Könnyelmű, ingvenélő elemeket nem tűrtek meg maguk között a törekvő néferfisták. — A háború óta szünetel a mozgalom. *Péterfy* bátvánk nem hívta össze megfigyelt fiait, kik közül a világháborúban 22-en haltak meg.

Harminchárom évi írói működés, 25 kötet megjelenése után *Péterfy Tamás* ma hideg, szűk kis lakásában, melynek egyszerű butorzatát, a zöldtulipános ágyakat, asztalt maga faragta, mindenkitől elhagyatva, egy sereg még taníttatásra szoruló, keresetkép-telen gyerekekkel, üres kamrával várja a szeretet ünnepét, szent *karácsonyt*.

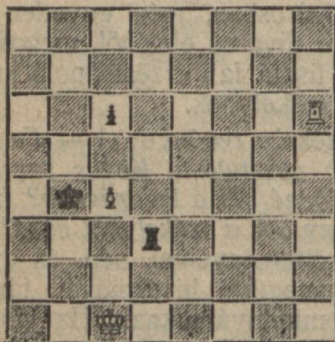
Aki vidámhangu írásaival nem egy nemzedéket nevelt, irányított, nem egy napunkat tette derűssé, gondtalanná, a legnagyobb nyomorban tekint a jövő felé, mert magvár volt, mert minden gondolatával, minden leírt sorával magvarságáért, nemzetéért küzdött, s mert Magyarországon husz év óta dekadens zsidó irodalompolitika mellőzött, vert meg minden magyar szívverésű tehetséget.

Szöke Sándor.

SAKK.

Rovatvezető: **Rácz László.**

6. sz. végjáték.
H. Rinek.

Világos nyer.

6. sz. játszma. 1919.

vil.: **Aljechin**, söt.: **Löwentisch.**

1. d4 e5 2. d5 Hf6 3. Hc3 d6 4. e4 g6 5. f4: Hd7 6. Hf3 a6. (Ebben a megnyitásban söt. rosszabbul áll. 6. . Fg7 nem lett volna jó 7. e5 de5 8. f×e5 9. e6 és 10. Fb5+ miatt.) 7. e5 d×e5 8. f×e5 Hg4 9. e6 Hde5 (jobb volt 9. . fe 10. de Hb6 11. Hg5) 10. Ff4 Hf3+ 11. gf3! (A legjobb! V×f3-ra 11. . fe6 12. Vg4 e5 13. Vg3 ef4 14. Vf4 Fg7 jön) 11. . Hf6 12. Fc4 f×e6 13. a×e6 Vb6 (V×d1 nem jó, mert B×d1 után söt. Hb5-öt nem védheti) 14. Ve2 V×62 15. Hb5!! (Bevezető lépése az Andersen kombinációnak) 15. . V×a1+ (15. . ab-re 16. F×b5+ Kd8 17. Bd1+Fd7 18. 00) 16. Kf2 V×h1 17. Hc7+Kd8 18. Vd2+Fd7 19. ed7 söt. feladta, mert Hd7-re Fe6 s a matt védhetetlen.

Dani bá hezzaszólásai.

A temérdek hópili lebegni kezdett a levegőbe s egy szempiccre úgy bélepte a tájékat, mindha bémeszelték volna. Estefelé vót mán az üdö s innap szombatja vót, hát gondótam, átal nezek a tanyittóurékní. Innya vittem a bornyunak, a tehent es elláttam kóstal s átal eregeltem. Ráki mán ott vót, messzüröl hallottam a szavajárását. Karácsonfát öltöztettek a tanyittóniasszonnyal s úgy belé vótak melegedve az értekezetbe, hogy eszre sem vettek, mikor bédöccentem.

A tanyittóniasszon eppeg egy aranycsidmát rakott teli bombóccal s csukoládéval, Ráki pediglen a facsaros gyertyacskákkal bizgelődött s ojan recsegősön kerepelt közbe, mind egy cserkabala. Higyje meg istálom — aszongya — ez az én Danim nem vóna ojan bolondféle fuzsitus, ha leszoknék az innyavalóról. De hát azétt neki es igaza lehet istálom, met abiza mi a sujt csinájjon, ha megkeványa a bessörésze. Sze nekem es ojan a természetem, hogy hát megkeványa a jócskát ecer máccor, sosztán ha mán ugy van véle az ember, hát addig nyeskétel, ide-oda amíg vaj erre, vaj arra, de valamerre méges csak kilikad a bessörészeivel.

De higyje meg istálom, azzétt méges csak nagy vétek, hogy furt a korcsomát büzlegeli ez az én emberem.

Aszongya, hogy a gyufa mián menyen oda, met az asztalra furt ki van téve a büdösköves gyufa s ha ott kapja bé az innyavalót, a gyufa nem kerül köcséségbe. Bezzeg ozt nem számicsca, hogy egy-két piculája örökké ott marad az innyavalóétt.

Hinnye — mondom — netené! Eisze tésem számítád, hogy én es itt vónék. Jestét adjon Isten! (Evel ugy belérekedt a szólam Rákiba, mindha bédugták vóna valamivel.)

— Aggyon Isten Dani bá — aszongya a tanyittóniasszon. — hát kijed hogy jöve bé, hogy eszre se vettük? Tám gumit veretett a csidmájára?

Vaj sujt — mondom — sze még arra sem telik, hogy megóperáltassam a nyelvit ennek az én asszonyomnak. Pedig ha jól hallám, reja férne.

Nono — aszongya a tanyittóniasszon — ne legyen kijed ojan méregtutuj, sze csak az igazat mondá Rákisné. Huzodjanaksza fère kijetek, ide az éveges szobába s várjanak egy kicsiddég, amíg elékerittem a legénkéket. Osztán mikor a küsső házbá köhintek egyet; akkor beléfu Rákisné a kürtöcskébe, de ugy, hogy ojan legyen, mindha az angyal futta vóna s arra osztán bójövünk. Hát csak ügyelgessenek a köhintésre s hagyjanak békit a hergelődésnek. Ugy es leve istálom. A tanyittóniasszon meggyujtogatta a facsaratos gyertyacskákat, a csukoládés csidmát s a kicsi kaszárnyát beállította a fenyőfa tövibe, az ón katonacsakát sorjába szedegette s aval kiment a nagy házból.

No Ráki, — mondom — hát kucorodj fère izibe aval a trombitával, met ha megtalálnák tudni az urficskájék, hogy te vótál az angyal, még ha nem egyéb, tifuszba esnének a jeccségtől.

Erigyí, erigyí, — aszongya — ne csufolkodj annyit, sze tés es vagy ojan vén, mind én. Hogy el es töt az üdö lelkem Dani. Mán a huszadik karácsont töccsük együtt örömmel s békességgel, hálá a jó Istennek. Hinnye, mindha köhintett vóna a tanyittóniasszon? — Aval beléfutt a trombitába s ojan fájintosan szólott, hogyha nem láttam vóna, még én es elhittem vóna, hogy angyal fujja!

Eccer csak csiforogni kezd az ajtó s bábátorkodik rajta elől a négy urficska s utámnik a tanyittó ur s a tanyittóniasszon. A tanyittóurék nezek az urficskákat s a szemik könyvedzett, az urfjék nezték a ka-

rúcsanfát s ők es könyvezni kezdtek, mi pedig neztük a tanyittóurékot s mi es neki keseredtünk. Mikor magamhoz tértem volna, már ott ültünk az asztalkörül s gyurogattuk befelé a tötött káposztát. Az urficskájék a karácsonfa tövébe vótak egy csukorékba s úgy bémánkotolták magikat csukoládés tortátával, hogy még az arcoskájék es elig láccott ki a feteke-ségből.

Későbbecsken Bedábel Káruj es bévetődött, a tanyittóur egy nihány éveget hozatott a szövetkezetből s éfélekorig szopogattuk az innyavalót. Pohárköszöntés nem igen vót, de azért elég gyakorta kóstogattuk s minden kóstolásnál újra elmondok, hogy „Aldás! béke! öröm a házhoz!

Igy vót istálom ezelőtt vaj tizenhat kemény esztendővel, mikor a tanyittóurékánál karácsonat tartotunk, mikor az urfijék Kánokon jártak oskolába s hátul hordották a családi lobogót, mikor a korcsomába ingyen atták a büdösköves gyufát s az én asszonyom angyal vót.

A temérdek hópile esment lebegni kezdett a levegőbe s egy szempicre úgy bélepte a tájékat, mindha bémészelték volna. A brassai trámváj kereke ojan keservesen csiforgott, mindha ő es tutta volna, hogy háboruba menyünk. Vecsernye felé járt az üdő, innap szombatja vót, hát abiza, neki valánk egy cseppet keseredve, met beosztának a menetbe, hogy a suj essék belé. Az urfijéket es, engemet es. Az urfijék még zsengecskék vótak, én pedig abiza már öregecske valék. A tanyittóur még a tennap béromlott Kánakról s ezt az én asszonyomat es béhozatta. Éppeg úgy essze valánk gyülekezve az állomáson, mindha karácsonat tartotunk volna. Csak eppen a tanyittóniasszon héjanzott. Őkeminek már akkoriba es erőssen fájtak a lábai, hát nem tudott bėjönni. Mindakét urfinak küdött egy-egy bárson zacskót arany pengő forintokkal telitőve, hogy ha elfognák őket, hát legyen pénzik s osztán küdött két sejem inget es, met aszonták, hogy a háboruba sok az aprójószág s azok a sejem inget nem állhassák.

Ez az én asszonyom es erőssen dugogtatott valamit a sure alatt.

Lelkem Dani — aszongya — vaj két kupányi kenős uruságot vigyittetem. Kend bé véle a testületedet — aszongya — met ez erőssen jó az aprójószág ellen.

Avval kiveszi a surca alól s megbüllenti a tetejét. Hinnye, — mondom — tán meghibázott az eszméleted. Sze ojan büdös, hogy én es elpusztulnék a büztől, pedig nem vagyok aprójószág. No no, hát azért ne nyavajogj, sze nem azért mondom. Hocide azt az urusságot, met minnyátt indul a vonat. No tanyittóur — mondom — éppeg úgy vezetí az urfijéket a vonat-hoz, mind ezelőtt tiz esztendővel a karácsonfához. Csak akkoriba Ráki futta a trombitát. Hát azért ne busujjon istálom, bizza rejám az urfijéket. Gondjikat viselem becsülettel. Jaj lelkem, Dani, — aszongya Ráki — mi a sujétt kell neked es el. Métt nem hace békit annak a háborunak, hogy végezze bé az, aki megkezte? Jaj be bolondok vattok, be bolondok vattok.

A tanyittóur egy szót sem szóllott, csak nezte az urfijéket s törölgette a könyüt a szemiből, az urfijék nezték a tanyittóurat s ők es a szemeikhez kapogattak eecer máccor. Már jól neki futamodott a kazán, mikor utánam kijátotta ez a nyomoru fejeznép: Dani fijam, nehogy kidugjátok a fejetekeket az árokból. Kenegesd bé magad az urussággal!

Igy vót istálom ezelőtt hét kemény esztendővel, mikor karácson szombatját tartottuk a brassai vas-

uton s az urfijékkal háboruba mentünk, Ráki pedig furt azt sápitotta, hogy be bolondok vattok, be bolondok vattok.

A temérdek hópile úgy bélepte a tájékat, mindha bémészelték volna. Vecsernye felé jár az üdő s innap szombatja van, hát béménénk evel az én asszonyommal az urfijékhez.

Az asztal közepin egy marék kánaki főd, a főd mellett egy menekült biléta s a biléta mellett tenta. — Az egyik urfi levelet ír a tanyittóurékni, a másik pedig valami méltóságos kérelemmel nyűszkütöl. Zeke-ujjost kér a kormánytól.

Hinnye, — mondom — nezzesze meg az urfi azt a füttöt, tám kialutt a tűz, hogy ijen éktelen hideg van magiknál.

Vaj suj — aszongya — sze nem es vót benne, ami kialugyék.

Nono — mondom. — Ez az én asszonyom pedig úgy hallgatott közbe, mind a süket disznyó a rozsbá.

No — gondolám magamba — vaj a torkán akada valami, vaj a gut üti. Ugyanbiza mi jöve rejád te Ráki ijen hirtelen.

Jaj lelkem, Dani — aszongya — eszembe juta, hogy mijen más üdők es valának akkoriba, mikor én valék az angyal. Az urfijék mijen küzdékecskék valának s hogy bé mánkotolták vót magikat a csukoládés tortátával. Ha sértésikre nem esnék az urfijéknak, hozék es vaj két faláska csukoládét. Vegyék jószüvel, nyójjanak hezza lelkem urfi. S osztán egy csepecske nádmézespálinkát es hozék, ha nem utájják.

Hinnye — mondom — be a szüemből szóllál hallode. Ki a suj hitte volna, hogy ennyi értelem rej-tőzködik a surcodba? Ha nem látna az ember, még azt hinné, hogy valósággal es angyal vagy. Nyalinesuksza meg ezt az innyavalót. Aldás, béke. Isten éltesse az urfijéket. Aval neki kezdénk az ünnapolásnak s úgy belé melegedénk, mindha otthon innapoltunk volna. Én es hallgattam s az urfijék es. Ráki pedig már eppen nyócadikszor beszélte el az urfijéknak a kánaki karácson történettyit, mikor bélibbent az ajtón egy háztartásbéli női högy. A naccsága tisztelteti — aszongya — az urfijéket s azt üzeni, hogy jószüvel lássa vacsorára,

Nono, — mondom — hát mondja meg lelkem a naccságának, hogy az urfijék es tiszteltetik s azt üzenik, hogy nem tudnak elmenni, met Kánakon innapolnak.

Igy vót istálom az 1922-ik esztendőbe, mikor az urfijékkal Szegeden tartottuk a kánaki karácsonat s ez az én asszonyom másodlagoson es angyal vót.

Első Szegedi Dobozgyár és Díszkönyvkötészet

Kunerth és Beer

SZEGED, Tisza Lajos-körút 79. sz.

♦♦
Ajánlja minden e szakmába vágó doboz- és könyvkötői munkákat a legolcsóbb árak mellett. — Egyetemistáknak árkedvezmény.